

ADRIANA-FLORENTINA CĂLĂUZ

Delia-Anamaria RĂCHIȘAN, *Simboluri vegetale antropomorfizate și misterioase cu funcție tămăduitoare*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2022, 240 p.

Lucrarea, structurată pe patru capitole, prezintă într-o manieră atractivă universul unic al simbolurilor fitomorfe și dendromorfe. Simbolurile vegetale analizate subliniază o serie de funcții: de apărare, de inițiere, erotică, magică, mitică, oraculară, ritualică, terapeutică etc. Buruienile de leac supuse analizei sunt inedite – posedă chip uman, însușiri, sentimente umane. Reamintim câteva dintre simbolurile vegetale învăluite în mister: aiul, alunul, iarba fiarelor, mătrăguna, iedera, macul, mandragora, năvalnicul, nucul, socul, urzica, vâscul, zburătoarea. Sesizăm accentul pus pe anumite aspecte pertinente: registrul descriptiv, practici ritual-magico-simbolice, valențe mitice, dihotomia știință-empirie tradițională. Formele autohtone de etnoiatrie reamintesc de importanța buruienilor de leac, de momentul propice recoltării acestora – zorii zilei, răsărit, miezul zilei etc. Simbolurile vegetale, interrelaționând cu anumite categorii folclorice (cimilituri, basme, descântece, legende, proverbe) devin complexe.

Primul capitol, intitulat *Simboluri vegetale antropomorfizate* (1), subliniază simboluri vegetale antropomorfizate: mătrăguna (*Atropa belladonna*), mandragora (*Mandragora officinarum*), usturoiul/aiul (*Allium sativum*), iarba fiarelor (*Cynanchum vincetoxicum* L./*Vincetoxicum hirundinaria*/*Vincetoxicum officinale* M.), socul (*Sambucus nigra*). Autoarea recurge la legende captivante, iar apelativele eufemistice nu sunt eludate.

În capitolul *Buruieni misterioase – univers mitologic* (2), autoarea potențează buruieni care pot fi conexate cu anumite reprezentări mitologice din panteonul grec, roman, român: urzica (*Urtica dioica*), macul (*Papaver somniferum*), năvalnicul (*Phyllitis scolopendrium*), zburătoarea (*Chamaenerion angustifolium*, *Epilobium palustre*, *Veronica longifolia*, *Veronica latifolia*).

În al treilea capitol (3), autoarea analizează, la nivel sincron și diacronic, plante perene - iedera (*Hedera helix*), vâscul (*Viscum album*, *Loranthus europaeus*).

În ultimul capitol (4), autoarea revitalizează universul simbolurilor dendromorfe cu valențe mitico-ritualice – alunul (*Corylus avellana* L.), nucul (*Juglans regia* L.).

Cartea se adresează acelor cititori care vor să reactualizeze fie fondul etnoiatic străbun, fie universul inedit al simbolurilor vegetale antropomorfizate și misterioase.

